

w

بسم الله الرحمن الرحيم

کوچه‌های اجابت

به کوشش مجید نظافت
دفتر اول

نظامت، مجید ۱۳۴۱، گردآورنده

مایع رضوی / به کوشش مجید نظامت / اداره امور فرهنگی آستان قدس رضوی.

تهران: آستان قدس رضوی، ۱۳۸۵.

مشخصات ظاهری: ۳ ج.

شابک: ۵-۶۰۹۹۵-۹۶۴-۴۰۹۹۵ / یادداشت: فيما

علی بن موسی (ع)، امام هشتم، ۱۵۳-۳۰۳ ق - شعر.

شعر مذهبی - قرن ۱۴-مجموعه ها

شعرفارسی - قرن ۱۴ - مجموعه ها

آستان قدس رضوی. اداره امور فرهنگی

pir ۴۰۷۳ / ۸۵ ع / ۱۴۰۷۳

رده بندی دیوبی: ۸۳۵۱ / ۸۳۰۶۳۱ / ۸۶۱

شماره کتابخانه ملی: ۸۵-۴۱۷۶۵ م

کوچه های احباب/دفتر اول

به کوشش: مجید نظامت

تهیه و تدوین: اداره امور فرهنگی آستان قدس رضوی

مدیر هنری و طراح گرافیک: رضا باباجانی

صفحه آرایی: محمود بازدار

نویت چاپ: دوم

شماره کان: ۲۰۰۰

ناشر: انتشارات آستان قدس رضوی

شابک: ۵-۶۰۹۹۵-۶۵-۹۶۴

چاپ: مؤسسه فرهنگی آستان

نشانی تهیه کننده: مشهد، حرم مطهر، صحن جامع رضوی، ضلع غربی اداره امور فرهنگی

تلفن: ۰۵۱-۲۰۰۲۵۶۷

صندوق پستی: ۹۱۷۳۵-۳۵۱

حق چاپ محفوظ است.

فهرست

- اشاره | ۹
مقدمه | ۱۱
- آخرتی، مرتضی / آه آهو | ۱۳
آخرتی، مرتضی / آهوی گناه | ۱۵
آخرتی، مرتضی / شرط ولایت | ۱۶
آخرتی، مرتضی / نامه‌ای برای مشهد | ۱۷
- آخرتی، مرتضی / گشایش | ۱۸
آخرتی، مرتضی / شفاعت | ۱۹
- ابراهیمی، حسین / پشت این پنجره از مرز جمادی بگذر | ۲۰
- ابراهیمی، حسین / هزاران دعا و بعض | ۲۵
- ابراهیمی، حسین / هوای حرم | ۲۶
احمدی، عباس / طواف حرم | ۳۰
- احمدیزاده، زهرا / درد دل غریب | ۳۲
احمدیفرد، حسن / در آسمان تو | ۳۳
اسرافیلی، حسین / ابروی دوست | ۳۴
اسداللهی، احمد / غزل ندامت | ۳۶
- اسلامی، جواد / بوی آهو | ۳۷
اسلامی، جواد / خاک کبوترخیز | ۳۸
اسلامی، جواد / طبیب جان | ۳۹
- افضلی، سید مهرداد / اضطراب مهاجر | ۴۰
- اکبرزاده، امیر / کبوتر خورشید | ۴۲
الیاسی، احمد رضا / حرم سبز | ۴۳
الیاسی، احمد رضا / راه آسمان | ۴۴
الیاسی، احمد رضا / زخمی غربت | ۴۵
الیاسی، احمد رضا / حیات ایدی | ۴۶
الیاسی، احمد رضا / عطر حرم | ۴۷
- امیری، مرتضی / فرازهایی از قصیده وارهی حرم | ۴۸

- باقریان، سهیلا / ضامن آینه‌ها | ۵۱
باوفا، مجید / آفتاب شرقی | ۵۲
بدیع، علیرضا / بیت هشتم | ۵۳
برزگر خراسانی، امیر / سایبان مهر | ۵۴
برزگر خراسانی، امیر / شمس الشموس | ۵۶
بزم آراء، محبوبه / هوای زیارت | ۵۷
بزم آراء، محبوبه / آهوی بی پناه | ۵۸
بناییان، نجمه / خاطرات | ۵۹
بناییان، نجمه / شاعر بی بال و پر | ۶۰
پروانه، محمد / زیباترین پیام خداوند | ۶۱
پنجی، خدیجه / هوای خراسان | ۶۲
پیمان، مجید / درهای استجابت | ۶۳
تریتزاده، مجید / اتفاق شکرف | ۶۴
تفقدی، فاطمه / مدیون بارگاه تو | ۶۷
تكلومش، سعید / آشنای آسمان | ۶۸
ثابت، طبیه سادات / جذبه پنهان | ۶۹
جعفرنژاد، احمد / نذر پروانه‌ها | ۷۰
جعفری، محمدامین / یک قاصدک | ۷۱
جعفری، لیلا / صحیفه دل | ۷۳
چشامی، عباس / عطری است در تمام جهتها | ۷۴
حجایان، تراج / ای هشتمن سтарه | ۷۵
 حاجی هاشمی، حسین / غزل رضوی | ۷۶
 حاجی هاشمی، حسین / کبوتر حرم | ۷۷
حسینی، محمد / مردی از بهار | ۷۸
حافظی، خدیجه / غریبه | ۸۰
حسینی، حسن / دخیل | ۸۱
حکمتی، علیرضا / لحظه‌ی دیدار | ۸۲
خطیبی، محمدمعلی (نوید) / مسیر بهشت | ۸۴

- خالقی، علی / جان معمانی جهان | ۸۵
- خرقانی، محمود / بالهای خسته | ۸۶
- خسروپنگ، محمد / مولای آفتاب | ۸۷
- خورشادیان، هادی / تو دستی می کشی، دست تو آرام است آهو را | ۸۸
- داوری، علی اصغر / آمو و زید لای ورقها | ۹۰
- داوری، مرضیه / فرشته بی بال | ۹۱
- درنومیان، منیزه / زائر دل | ۹۴

اشاره

شعر شیعه سرشار از شور و شعور است، شعری که تار و پود آن شرح سوریدگی های لبریز از شهودی الهی و دینی است. در واژه واژه‌ی آن می‌توان دلدادگی های فراتر از دایره عقل مآل اندیش و حسابگر را دید و در همان حال خردورزی و عقلانیتی بارور از نابترین چشممه‌های وحی و سنت را یافت.

این شعر روزی از حنجره سرخ فرزدق در کثار کعبه می‌تراود. روزی در کام ابوالاسود دئلی گل می‌کند و گاهی بر زبان حسان بن ثابت جریان می‌یابد و مهر تأیید پیامبر آفتاب را دریافت می‌کند:

«لا تزال مويدا بروح القدس ما نصرتنا بلسانك»

«همواره در پناه روح القدس باشی که با زبان خود یاری ما کردي»

این شعر زمانی در زبان کمیت می‌شکفت، گاهی در گلوی سید حمیری و روزی در کام دعلب با چکامه بلند «تأیید» خود و سپس در حنجره شاعران پارسی گوی و عربی گوی گل می‌کند و عطر آسمانی عشق به خاندان نبوت را در سرزمنی های اسلامی می‌پراکند. اما به راستی کدامین قلم را یارای آن است که این اقیانوس عاشقی را در ظرف واژگون بگنجاند و کدامین دست می‌تواند خامه به تقدیر و سپاس از ستایندگان آفتاب بچرخاند؟ اداره امور فرهنگی آستان قدس رضوی با درک این ضرورت که فرهنگ، بدون آمیختن با هنر نهادینه نمی‌شود و نیز با توجه به این واقعیت که نسل امروز ما به اندازه پیشینیان و شاید بیشتر از آنان به شعر توجه و عنایت دارد بر آن شد، از شاعران اهل بیت علیهم السلام درخواست کند برای خاندان نبوت علیهم السلام آثاری تازه و نو بیافرینند و خوشبختانه این خواهش با اقبال آن بزرگواران مواجه گردید. ما ضمن سپاس از این استادان فرهیخته، مجموعه اشعار ایشان را به خوانندگان محترم و زائران و عاشقان ارجمند حضرت شمس الشموس علیه السلام تقدیم می‌کنیم.

آستان قدس رضوی

تعاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی

اداره امور فرهنگی

مقدمه

گنجشک‌های این قرایح معصوم

به این شور عاشقانه رضوی چه باید بیفزایم؟! حرمت موضوع نجات قلم را می‌طلبد. شعر اگر همه جا شعر باشد اینجا بهانه‌ای است برای اظهار ارادت به آستان غریب نوازِ هشتاد و شفاقت.

در این کتاب تکاپوی آهوانه‌ی شاعران، برای گریختن از دست لفظ و عبارت و پناه جستن در آستان بلند معنی، دیدنی است. شاعر همروزگار و همدل خراسانی - مولانا جلال الدین نسبتی نزدیک با شهادت دارد در آستان غریب خراسانی تبار دیار قونیه - مولانا جلال الدین بلخی - قول نگارش این سطور را گرفت و گوش و هوش مرا آراست به این نغمات عاشقانه و ثواب زیارتی از درک این آثار برم. چون همیشه قرین توفیق باشد و هست. شعر دینی روزگار ما آیینه‌ی عقاید و احساسات ماست اگر چه این روزها احساسات بر عقاید چیره است و مفاهیم قدسی و معنوی برای شاعران انگیزه‌ی استدلال یا مکافته را کمتر ایجاد می‌کند. اما مهروزی به ساحت قدس ائمه علیهم السلام شیرازه‌ی این رفتار آشفته است و همین هم غنیمت است.

دانشی که از مطالعه‌ی این شعرها دریافتیم چیزی فراتر از تجربه‌های شعر شیعی نبود اما استعاره‌های جدید، نگاه‌های متفاوت، تشبیهات تازه، به سروده‌های این کتاب جانی دیگر بخشیده‌اند.

مفاهیمی چون شفا و شفاقت، ضریح و آهو، گند و بارگام، غریب و غربت، نقاره و کبوتر، گندم و انگور در پرتو صورت‌های نو با احساسات تازه و زیان هیجان آور نسل امروز دوباره عرضه شدند و اشکی زائرانه به گونه نشاندند. پر و بال زدن گنجشک این قرایح معصوم در این قفس تنگ الفاظ و میراث تجارب تاریخی دیگران را تکرار کردن، اندوهناک است. با این حال، این شعرها شور زیارتی دارد خجسته و در پرتو مضمن و موضوع شریف امام رضا علیهم السلام بوی عطر دل انگیز معبد شرقی ایرانیان - آستان قدس - را به مشام جان‌های شیفته می‌رسانند. برای «مجید نظافت» که از شاعران بنام خطه خراسان است آرزوی توفیق دارم همین و بس.

عبدالجبار کاکائی

آه آهو

مرتضی آختی

پاسی از گرگ و میش آنسوتر، برق دندان سپیده را آورد
دشت در یک نمای باز و درشت، آهوان رمیده را آورد
لای نیزارهای آن نزدیک، لوله‌ی یک تفنگ دوربین دار...
دوربین - توی کادر - ابری که ابرو در هم کشیده را آورد
هیجان در پلنگ جریان یافت، ابر در چشم، چشم در آهو
این سه جریان به ذهن شاعر ما، ناف در خون تپیده را آورد
ناگهانی ترین خبر؛ یعنی، مرگ مثل تگرگ می‌بارید
باد از اقصی نقاط این عالم، کرسان دریده را آورد

راوی! این داستان تلخت را بس کن... آیا خودت نمی‌بینی
آه آهو چه سوزناک شد و اشک هر آفریده را آورد

نگهان اتفاق افتاد و مرگ شلیک شد... صدای تفنگ
جلو چشم‌های بیننده، ماشه‌ای که چکیده را آورد

مرد با اشک شوق بر می‌گشت، آهو آرام از پلنگی رام
تیتر پایان نمایی از نام هشتمین برگزیده را آورد

آهوی گناه

مرتضی آختری

آهی که چه بسیار سیاه است منم
آهو که به معنای گناه است منم
انگار کسی ضامن این آهو نیست
آن کس که همیشه کارش آه است منم

شرط ولايت

مرتضى آخرتى

گفتند بلا بلا بلا، گفتم چشم
از روز است با رضا، گفتم چشم
من آمده بودم به ولايت برسم
گفتی «انا من شروطها» گفتم چشم

نامه‌ای برای مشهد

مرتضی آختری

تا کی به کویر بحر، یا بر بخورد
باید به مسیرهای بهتر بخورد
ای کاش که نامه‌ای برای مشهد
امروز به پست این کبوتر بخورد

گشايش

مرتضى آخرتی

با دستی و پایی که فلچ... آمده‌اند
دنبال گشايش و فرج آمده‌اند
از دورترین منطقه‌های زخمی
تا گنبد ثامن الحجج آمده‌اند

شفاعت

مرتضی آختری

آقای شفا! شفاعتی می خواهم
از معجزه هایت آیتی می خواهم
رنجورم و دردمند و آمرزش خواه
آمرزش و مرگ راحتی می خواهم

پشت این پنجره از مرز جمادی بگذر

حسین ابراهیمی

مه غلیظ است و پر از شعیده‌ی شیاد است
به گمان هرچه که آهو، تله‌ی صیاد است
جنبشنی جز شیع تیره‌ی طراران نیست
پلکزاری برکت یافته‌ی باران نیست
شب ضخیم است و کدر، نیست چراخی روشن
نرسد پای تکاپو به رواقی روشن
خسته‌ام خسته که چشمی به زلال نزدم
بال و پر داشتم اما پر و بالی نزدم
پر و بیهوده شکستن پر و بودن تا کی؟
گره از بند تعلق نگشودن تا کی؟
تا به کی رفته و نارفته ز پا افتادن
میل یوسف شدن و دل به زلیخا دادن؟
تا کی اینقدر زمینگیر بمانی دل من
با خودت یکسره درگیر بمانی دل من
همه تن چشم شدن هیچ ندیدن، بس کن
رفتن اما همه سو تا نرسیدن، بس کن
سال‌ها در بدر بوته‌ی امکان بودم
همه‌ی مدعیان را همه را پیمودم
کسی از دایره‌ی بسته‌اش آزاد نبود
لوح هیچ آینه‌ای نقش پریزاد نبود
گفتم این خاک، فقط خاک سیاهست، همین
ظلمات است و فقط کثرت راه است، همین

فقط اینست که در کوچه‌ی مه بن بستیم
همه بازیچه‌ی آن ابری بالا دستیم
بارها کوفته‌ام هیچ دری نیست که نیست
خاک، خالی شده صاحب خبری نیست که نیست

نعره زد عشق که خونین جگری پیدا شد
حسن لرزید که صاحب نظری پیدا شد»
گفت اینجاست «خدایی که در این نزدیکی است»
گنبد زرد طلایی که همین نزدیکی است
پیچ و خم را به همان اهل طریقت بسپار
عالمان را به دلیل و به دلالت بسپار
بگذر این ماهی غلطیده و جان کندن را
سر عقل آمدن و پای به گل ماندن را
قدمی از سر اخلاص عوامانه بزن
بوسه بر صحن و سرا و در این خانه بزن
تحویان بر سر آداب تشرف ماندند
به ترنجی که بریدند زیوسف ماندند
شووشان در گل خم در خم اسلامی سوخت
نیمی از باورشان گم شده و نیمی سوخت
مانده در خرده که این صحن و سرا، باری چیست؟
گنبد و صفحه‌ی میانی طلاکاری چیست؟
ماه را آن طرف ابر ندیدند آخر
بحر دیدند و به گوهر نرسیدند آخر
باید اینجا ز همه دست بشویی ای دل
هیچ ترتیبی و آداب مجویی ای دل
شاه و درویش و بد و خوب همه مهمانند
و در این خانه همه متظر احسانند
صاحب خانه رئوف است دلت را بفرست
سر مینداز و نگاه خجلت را بفرست
هر که اینجا دلش آشفته‌تر و ریشر است
پرکت باقتنش از همگان بیشتر است

بگذر از وسوسه‌ی صورت و معنا و بمان
قطرهای باش که پیوسته به دریا و بمان
دست بردار که غوغای قنوت است اینجا
آخر خاک و شروع ملکوت است اینجا
بانگ نقاره می‌آید دمی ای دل برخیز
پشت این پنجره از مرتبه گل برخیز
پشت این پنجره از مرز جمادی بگذر
در مقام طلب از مردم عادی بگذر
پشت این پنجره حیف است معطل ماندن
هشتمین، دیدن و در وادی هفتم راندن
پشت این پنجره تهلیل بخوان و بگذر
چار تکییر بزن بر همگان و بگذر
دل اگر بگذرد از پنجره‌ی فولادش
قاب قوسین می‌آید به مبارکبادش
ملکوت آن‌طرف این همه جادو پیداست
اسم اعظم کمی آنسوی هیاهو پیداست
این قدر در پی هر خار و خسی خسته نران
کفتر چاهی این گنبد و گلدسته بمان
بگذار آینه‌ها رنگ قبولت بزنند
لولیان ازلی بانگ دخولت بزنند
رنگ‌ها را لب ایوان طلا جا بگذار
پاک و بیرنگ شو و در حرمش پا بگذار
کفش‌ها را بکن این صحن، گلاب آلوده است
لب بزن مست شو این عرش، شراب آلوده است
سجده کن این صنم آن‌قدر وجاحت دارد
که شب و روز پر و بال زیارت دارد

خویشن را بشکن تازه شو و زیباشو
گم شو و در همه‌ی آینه‌ها پیدا شو
بشكن و باز هم از دوست شکستن بطلب
دامنی نور از این بقعه‌ی روشن بطلب
آخرین سدره که گفتند و شنیدیم این جاست
آخرین مرتبه‌ی شدت تسلیم این جاست

هزاران دعا و بغض

حسین ابراهیمی

این عشق مثل باد صبا منتشر شده است
این آفتاب در همه جا منتشر شده است
مثل کبوتران حرم، سایه‌ی شما
در بیت، بیت دفتر ما منتشر شده است
این آفتاب شعله زده، سمت آسمان
این آفتاب تا به کجا منتشر شده است
آئینه‌های این حرم از عشق ما پر است
این آفتاب در همه جا منتشر شده است
در این حرم برای همیشه دعای ما
در انعکاس آئینه‌ها منتشر شده است
حالا هزار اشک، هزاران دعا و بغض
دور ضریح پاک شما منتشر شده است

هوای حرم

حسین ابراهیمی

زبان گشوده‌ام آقا اجازه‌ام بدهید
دوباره بارشی از شعر تازه‌ام بدهید
دوباره می‌شکفم عطر سیب اگر برسد
ورق ورق کلمات غریب اگر برسد
به شعر می‌کشم این بار صحن و ایوان را
پر از هوای حرم می‌کنم خراسان را
من امشب آمده‌ام با خودم قدم بزنم
طلسم این شب بی‌ماه را بهم بزنم
ولی نیامده‌ام در حریر بنشینم
و گوشه‌ی حرمت سربزیر بنشینم
لطفت نفسم با کجا عجین شده است
که وزن سنگ‌ترین سنگ این زمین شده است
به راه می‌زنم و آهوانه می‌گذرم
برای دیدنت از صحن و خانه می‌گذرم
که در طریق طلب مکث، حال عاشق نیست
رسیدن و نرسیدن سوال عاشق نیست

به خود نیامدم این جا مرا صدا کردند
مرا زنیمه‌ی تاریک خود جدا کردند
گلویم از نفسی مستجاب چین خورده است
میان حنجره‌ام التهاب چین خورده است
به گریه می‌زنم از اول سفر با تو
زبانم الکن و گویاست چشم تر با تو
زبان دیگری آورده است این جا چشم
دو آسمان شتک خورده است این جا چشم
چقدر چشم بپرخد در این سیاهی‌ها
چقدر فاصله مابین آب و ماهی‌ها
دچار این حرمم بال و پر نمی‌خواهم
من از نگاه شما بیشتر نمی‌خواهم
چقدر آمدن و بی حضور برگشتن
شاره کردن و از راه دور برگشتن
چقدر عاشقت آواره‌ی جهان باشد
دچار دیدن از چشم این و آن باشد
«رواق منظر چشم من آشیانه‌ی توست»
کرم نما و فرودآ که خانه خانه توست
چه خانه‌ای که درش سمت آسمان باز است
هوای تازه‌ی این خانه نذر پرواز است
چه خانه‌ای که بهشت است پشت پنجره‌اش
صدای بال می‌آید ز روی هر گره‌اش
چه خانه‌ای که در آن هفت آسمان شادند
فرشتگان به غبار مسافران شادند
رقیق می‌گذرد هر که زائرش بشود
وضو بگیرد و پلکی مسافرش بشود

حرم نماز بزرگی سست ما نمی‌بینیم
قنوت روشن گلدهسته را نمی‌بینیم
در آستانه‌ی تو بی کلام می‌بارم
حضور ناصره را ناتمام می‌بارم
اگر چه عرض ادب نزد یار بی ادبیست
زبان خموش ولیکن دهان پر از عربیست»

به هست و نیست قسم بی طرب نخواهم رفت
دوباره باز به اعماق شب نخواهم رفت
بگو حرارت نقاره را برافروزنند
فروغ مشعل سی پاره را برافروزنند

طواف حرم

عبدالله احمدی

ای نام تو خوشبوتر از آلاله و شب بو
یک عالمه گل کاشتمام در خم ابرو
خورشید هم از شرق نگاه تو می‌آید
هر صبح که در بند کنی حلقه‌ی گیسو
از دانه‌ی اشک دل زوار تو رویید
برگرد ضریح تو چنین حلقه‌ی بازو
مشغول طواف حرمت هر چه کبوتر
مهمان صفائ قدمت هر چه پرستو
تصویر فلک یکسره در صحن تو پیداست
از بس که به آن بال ملائک زده جادو
تا صید کند یک نظر از گوشی چشمت
صیاد که ناله زده: یا ضامن آهو
پیش تو دراز است مرا دست گدایی
با کاسه‌ی دل، کاسه‌ی سر، کاسه‌ی زانو
ای ناب ترین مایه‌ی الهام غزل‌ها
با تو چه نیازی است به معشوق و لب جو

بیمار توام آقا، نذرت دل تنگم
بنویس برای دل من نسخه و دارو

درد دل غریب

زهرا احمدیزاده

صدابزن دل مرا به حرمت کبوتران
دل شکسته‌ی مرا بیر به اوچ آسمان
تفقدی نما که دل پر از هجوم خستگی است
نشسته در وجود من، تمام غربت زمان
تمام جان من پر است از آرزوی دیدن
تبلوور نیاز را، زچشم‌های من بخوان
به حسرت زیارت، چه ناله‌ها که کرد دل
و کارگر نشد یکی، میان آن همه فغان
همیشه عاشق توانم اگر چه گاه تیره‌ام
غریب آشنای دل مرا به روشنی رسان
چه گوییم من از غمی که ریشه کرده در دلم
بخواه تا بیننم دوباره هم امام جان!

در آسمان تو

حسن احمدی‌فرد

زدیده اشک مسرت فشاندهام آقا
که تا ضریح، خودم را رساندهام آقا
به شکر آن که به پابوس اجازه فرمودی
هزار مرتبه «الحمد» خواندهام آقا
کنار گند زردت که قبهی نور است
کبتورانه دلم را نشاندهام آقا
جسارت است که در مدح تو سخن گویم
در آسمان تو بالی فشاندهام آقا
بگیر دست دلم را، که دستگیر تویی
من آن مسافر در راه ماندهام آقا...

ابروی دوست

حسین اسرافیلی

دلم به مهر تو و آستان تو بند است
چو آهویی که پناه از تو آرزومند است
بر آستان تو عمری سر ارادت ماست
دلم به زلف تو ای دوست، سخت پابند است
چه جای عقل؟! جنون می کشد به صحرایم
چو عشق جلوه نماید، چه فرصت پند است؟!
خوشیم در حرمت خلوت تماشا را
چو شیشهایم که با جوش باده خرسند است
سرم سلامت از این سجده بر نخواهد خاست
کدام تیغ به ابروی دوست، مانند است؟!
طوف کوی تو کردم، سروش غیبم گفت:
که بر طوف رضایت عالیّة، رضا خداوند است

در این شبی که منم، شوق آفتابم نیست
جمال دوست مرا مهر بی همانند است
به مشعر و عرفاتم، جمال حضرت توست
ندانم این چه طوف است و این چه ترفند است
به شهد نام شما دم به دم سخن گویم
کرامتی، که سزاوار طوطیان، قند است
اگر که هیچ ندارم تو را شفیع آرم
خدای داند و تو، با تقام چه پیوند است
برای جد تو عمری گریستم چون شمع
به روز حشر، مرا آرزوی لبخند است
تهی مباد مرا دست خواهش از کرمت
تورا به حرمت زهرا علیکم السلام، که سخت سوگند است

غزل ندامت

احمد اسداللهی

بر آستان تو روی نیاز آوردم
نیاز خویش، بر چاره ساز آوردم
پی نثار حریمت، به دست کوته خود
دل شکسته، ز راهی دراز آوردم
گرفتمش ز نشیب مذلت و آن را
به صد امید، بدین در، فراز آوردم
درون سینه، دلی غرق بحر سوز و گداز
به لب هم این غزل دلگداز آوردم
حریم حرمت «معصومه علیہ السلام» را به بارگهت
شفع خویش ز روی نیاز آوردم
امید من، همه، پا درمیانی اشک است
به ساز اشک، من این سوز و ساز آوردم
لوای مهر و ولای ترا، به دوش فلک
چو شعله، یکسره در اهتزاز آوردم

بوی آهو

جواد اسلامی

سر از لبریزی نامت چنان مسرور می‌رقصد
که جشن گندم است انگار و دارد مور می‌رقصد
چه کرده جذبه‌ی چشم تو با آغوش این غربت
که زایر قصد اینجا می‌کند از دور می‌رقصد
دو تا چشم پریشان بر ضریحت بستم و حالا
دو تا ماهی قرمز در پس این تور می‌رقصد
تمام خاک اینجا بوی آهوی ختن دارد
اگر عطار در بازار نیشابور می‌رقصد
چنان در دستگاه شوقات افتاد اختیار از کف
که در بزم همایونت کبوتر شور می‌رقصد
به شوق لمس دستان تو از بسیاری مستی
سه دانه دل میان سینه انگور می‌رقصد
شفا از سمت آن دست مسیحایی اگر باشد
فلج کف می‌زند، کر می‌نوازد، کور می‌رقصد

خاک کبوتر خیز

جواد اسلامی

یله کن حجم پریشانی ما را بر دوش
آسمان! چشم من ای شرقی یلدا بر دوش
جز تماشای تو کفر است چرانیدن چشم
جز به تیغ تو حرام است سر ما بر دوش
پر زدم در طلب خاک کبوتر خیزت
پر کدام است؟ بگو جذبه‌ی مولا بر دوش
نذر کردم چو به شوق تو بیاغازم وجد
یا به زنجیر برندم ز درت یا بر دوش
آن چنان گنبد مینای تو بالاست که سر
چون کلاه افتاد از فرط تماشا بر دوش
با تو خورشید، حکایت گر حیرانی هاست
آسمان بار گران می‌کشد اینجا بر دوش

طیب جان

جواد اسلامی

من طبیبی سراغ دارم که، پول دارو دوا نمی خواهد
در ازای شفا از این مردم جز دلی مبتلا نمی خواهد
بی پناه و غریب هم باشی در لطف و کرامتش باز است
احتیاجی به وقت قبلی نیست، واسطه، آشنا نمی خواهد
چیست در این زمین که فواره، نیمه‌ی راه آسمان برگشت؟
آب هم چون کبوتران او جی غیر از این خاک پا نمی خواهد
چه شکر دارد این لب گندم که کبوتر به سجده می بوسد
هر که طوقی او شود جایی جز کنار رضا نمی خواهد
پای طومار درد این مردم، مهری از التیام او خورده است
مهر مهری که تا جهان باقی است مهلت و انقضاء نمی خواهد

اضطراب مهاجر

سید مهرداد افضلی

باران گرفته، دل چمدان مسافر است
ها اضطراب، عادت مرغ مهاجر است
می گوید «از نشاط جهان دلگرفته ام
یک تکه از غم تو برایم جواهر است!»
هی می رود می آید، هی غصه می خورد
از این که تو نخواهی اش، آشفته خاطر است!
با این همه خوش است که شاید بخواهی و...
این سال آخری همه دیدند زائر است!
پلکاش که گرم می شود این گوشی حرم
بازار خط و ساحت خال تو دایر است
تو دلبرانه می گذری، از دل نسیم
دل آهوانه، گمشدهی این مناظر است!
ذوقی که ریخته است در آواز کائنات
یک گوشه از ترانگی روح شاعر است!
روحی که شرحه شرحه تو را چرخ می زند
روحی که رنج دیده بغضی معاصر است

وا کرد پلک و دید کنار ضریح توست
آغاز عاشقیش همین بیت آخر است

کبوتر خورشید

امیر اکبرزاده

پیچید بوی پیرهن اش در باد، باران گرفت، خاک معطر شد
باران گرفت پلک زمین خندید (لبخند بین اشک شناور شد)
پیراهنی که بوی رسیدن داشت آبی تر از تمواج هر دریا
در امتداد رد قدم‌هایش صحرا دچار خلسه‌ی بندر شد
خندید، عطر سبب شکفت و بعد، گل‌های بهت آینه روییدند
آینه شاعرانه دهان وا کرد، تصویر عشق چند برابر شد
«والشمس» از نگاه بلیغ اش ریخت، تکثیر شد به نیت او خورشید
خورشیدها به سجده که افتادند، هر سجده گاه چشممه‌ی «کوثر» شد
پلکی زد آسمان به زمین افتد، چرخید حول آبی چشم‌اش
برگشت از غروب کبوتر بعد پرواز رو به اوج مقرر شد
پیچید بوی پیرهن اش در باد، در کوچه‌های شهر به راه افتاد
دنبال او دوید نگاه عشق، از شوق، چشم پنجه‌ها تر شد
حسی غریب داد به اهل شعر، لبخند آشنا و نگاه او
حسی شبیه شادی آهوما تا عاشقی به شهر مقدر شد
کنعان اگر چه نیست ولی این خاک فیروزه کاری است برای او
یوسف اگر چه نیست ولی با او چشمان پیر عشق منور شد
خورشید می‌نشست به آرامی بر روی گنبدی که طلا کاری است
بر روی شانه‌های افق انگار خورشید عاشقانه کبوتر شد

حرم سبز

احمدرضا الیاسی

تا با حرم سبز تو خو می‌گیرم
در محضر چشمت آبرو می‌گیرم
روشن دلم و زلال، وقتی با اشک
در صحن مطهرت وضو می‌گیرم

راه آسمان

احمدرضا الیاسی

در پای قدمگاه تو جان می‌گیرم
چون اشک به سویت جریان می‌گیرم
با پیچک سبز کاشی ایوانت
می‌رویم و راه آسمان می‌گیرم

زخمی غربت

احمدرضا الیاسی

در چشممه‌ی جاری‌ات جلا می‌دهی‌ام
آیینه‌ای از نور خدا می‌دهی‌ام
ای بسته‌ی گوشه‌ی ضریححت دل من
من زخمی غربتم شفا می‌دهی‌ام؟

حیات ابدی

احمدرضا الیاسی

ای عشق تو معنی حیات ابدی
در پیش تو نیست مهر عالم عددی
آشغته و بی‌شکیب، افناهه دلم
در پای تو یا ضامن آهو مددی

عطر حرم

احمدرضا الیاسی

من خدمت چشم تو ارادت دارم
یک لحظه عنایتی، که حاجت دارم
عطر حرم از ضجه‌ی من می‌ریزد
ابرای است دلم، شور زیارت دارم

فرازهایی از قصیده وارهی حرم

مرتضی امیری

شوکران درد نوشیدم، دوا آموختم
غوطه در افتادگی خوردم، شنا آموختم
شهری یان را خون اندیشه به جوش آورده است
آنچه من در سنگلاخ روستا آموختم
سقف چوبی، فرش خاکی، چینه‌های کاه گل
بی تشن، بی معركه، بی ادعا آموختم
زیر نور خسته‌ی فانوس در کنجی نمور
روشنی را فتح کردم، روشننا آموختم
پشت دریاها چه شهری بود و پشت کوهها؟
عافیت را وانهادم، ماجرا آموختم
مثل من در من کسی، از من ولی بسیار دور
گم شدم، چیزی از این همسایه‌ها آموختم
تا بینم این من مثل من مرموز را
شاعرانه هم بهانه، هم بها آموختم
پشت در پشتمن ترنم گوی و شاعر بوده‌اند
شعر گفتن را نه پشت میزها آموختم
در خراسان رشد کردم – کعبه‌ی شعر و شعور
همت از پیران گرفتم، از رضا آموختم
ای طلا آجین ضریحت، روزنه‌های امید
با غبار بارگاهت کیمیا آموختم
با تو بودم، با تو ای گلدسته‌ی باع شهود
هر کجا اندیشه کردم، هر کجا آموختم

با تو بودم با تو ای قطب مدار دوستی
گر نهان آموختم یا بر ملا آموختم
یاد باد آن روزهای روزه، آن شب‌های ذکر
آنچه در صحن مطهر جا به جا آموختم
بی تو گر افروختم شمعی، هوس خاموش کرد
بی تو گر آموختم چیزی هوا آموختم
من شریعت را در این آیینه ایوان دیده‌ام
من طریقت را در این عصمت سرا آموختم
یاد باد آن روزهای باد و باران حرم
آن اجابت‌ها که در کنج دعا آموختم
در حرم بودم اگر ایمان مرا تطهیر کرد
در حرم بودم اگر حجب و حیا آموختم
نسخه می‌پیچد برایم این حریم محترم
من سلامت را در این دارالشفا آموختم
در حرم یا نه! بگو در کعبه، در قدس شریف
در حرم یا نه! بگو در کبریا آموختم
در حرم بودم که فهمیدم نبوت ختم شد
در حرم آموختم، ها! در حرا آموختم
معدرت می‌خواهم از «تو» گفتن ای مولای من
از شما آموختم من، از شما آموختم
از شما - من - ای شما سرشار از امن و امان
از شما - من - ای شما مشکل گشا آموختم
از شما - من - ای شما شرح شریف لا اله
از شما - من ای شما روح خدا آموختم
از شما - دور ای امام مهربان افتاده‌ام
من خطأ دور از شما - ها - من خطأ آموختم

هم مگر لطف شمایم دست گیرد ای امام
من و گرنه هر سزا را - ناسزا آموختم

ضامن آیینه‌ها

سهیلا باقریان

هفت آسمان، خاک تو را پابوس
ای سرزمین عشق، ملک طوس
ای ردپای هر چه خوبی‌ها
در جای جای خاک تو محسوس
خاک تو ملک مهر عالمتاب
من، کور سوی خسته‌ی فانوس
پر می‌کشد هر لحظه با یادت
از پیکر خاکستر مر ققنوس
ای ضامن آیینه‌ها، مائده است
آهوى دل، در سینه‌ام مجبوس
ای هشتمین باب از بهشت عشق
هفت آسمان خاک تو را پابوس

آفتاب شرقی

مجید باوفا

چگونه می‌شود آیا خدا خدا نکنم
چگونه می‌شود آیا تو را صدا نکنم
چگونه می‌شود آیا کبوتر دل را
میان فوج کبوتر، شبی هوا نکنم
گره ز کار من و دل اگر که وا نکنی
ضریح و معجر و آینه را رها نکنم
تمام آینه‌های شکسته می‌دانند
دل شکسته‌ی خود را زتو جدا نکنم
قسم به هرچه کبوتر که قفل قلبم را
به جز کنار ضریحت به گریه وا نکنم
تمام صحن حرم را گرفته بوی نیاز
به من بگو که چگونه رضا رضا علیهم السلام نکنم

بیت هشتم

علیرضا بدیع

به یمن پای شما خاک با سعادت شد
و آب از این همه تبعیض، غرق حسرت شد
همین که از لب قندت حدیث شهد چکید
نبات سبز شد و هرچه آب، شربت شد
حدیث شکر که گفتی گیاه دستش را
بلند کرد به آمین، وفور نعمت شد
شبی که خوشی انگور میل کرد تو را
میان ایزد و ابليس از تو صحبت شد
در آن مناظره، ابليس از خدا پرسید
که گفته عدل تو در خلق ما رعایت شد؟!
یکی شبیه من اینگونه رانده از همه کس
یکی شبیه رضا علیه السلام قبله جماعت شد
از آن دقیقه که خورشید، گنبدت را دید
غروب کرد و رخش سرخ از خجالت شد

سایبان مهر

امیر بزرگر خراسانی

تا ز خاک درت نشان دارم
فخر بر هفت آسمان دارم
کمتر از ذره‌ام ولی پیوند
با فراسوی لامکان دارم
تا نهادم به خاک پایت سر
پای بر فرق فرقدان دارم
گرچه آهو مزاجم و مضطرب
دلی از مردمان رمان دارم
بر ندارم از آستان تو سر
تا درین جسم خسته جان دارم
هیچ پروا، زهیچ صیادی
نکنم تا ترا ضمانت دارم
تا که همچون کیوتان حرم
در حریم تو آشیان دارم
سیر در آسمان کنم از شوق
گاه در لامکان مکان دارم
با کم از آفتاب محشر نیست
تا ز مهر تو سایبان دارم
نیست پروا مرا زشور و نشور
تا ز تو سر خط امان دارم
باشد از شوق تو زچشممه‌ی چشم
سیل اشکی اگر روان دارم

نیپرم سر مگر به درگه تو
جز تو با چرخ سرگران دارم
جز تو کس را ثنا نخواهم گفت
عار از مدح این و آن دارم
تا که گفتم تو را ثنا گفتم
قلمی گرچه ناتوان دارم
قللم را خدا قلم سازد
گر که از آن امید نان دارم
گر شناخوان تو بمیر من
به خدا عمر جاودان دارم
ای ولی خدا به عرصهی خاک
پیش تو از خود الامان دارم
مردمان جمله دوستان منند
کی شکایت زمردمان دارم
دشمن من کسی به جز من نیست
چهره زین غم چو زعفران دارم
همچو آهو مرا ضمانت کن
که ترا من نگاهبان دارم
تو کرم کن و گرنه من زین عمر
هرچه دارم همه زیان دارم
گفتم این چامه را چو خاقانی
جز ردیفی که غیر از آن دارم
خرده بر شعر من مگیر «امیر»
بنده هم طبع نکته دان دارم
شایگان است، پیش اهل ادب
گر یکی لفظ شایگان دارم

شمس الشموس

امیر برزگر خراسانی

شبین - سرشک حسرت دامان پاک توست
گل رنگ و بوی را به چمن سینه چاک توست
آن می که در شریعت عشق شد حلال
در هر خم و صراحی و ساغر زتاب توست
شمس الشموس من، که به صد شوق، آفتاب
هر بامداد ساجد محراب خاک توست
ای آن که در نجات بشر ز آتش عذاب
ایمان به ذات خالق یکتا ملاک توست
ای هشتمن و لی خدا در بسیط خاک
از جان «امیر» کشتهی عشق و هلاک توست

هوای زیارت

محبوبه بزم آرا

چشمم به هیچ پنجره رغبت نمی کند
جز با ضریح پاک تو صحبت نمی کند
دیگر کبوتر دل من، آب و دانه را
جز با کبوتران تو قسمت نمی کند
شاید هنوز این همه باران اشتیاق
در آستان دوست کفایت نمی کند
شاید هنوز بنده‌ی خاکم که گنبدت
من را به آسمان تو دعوت نمی کند
مولانا نگو که این پر و بال شکسته را
باران مرهم تو شفاعت نمی کند
آخر بدون مرحمت چشم‌های تو
این خسته را خدا هم اجابت نمی کند
خواندی مرا، و گرنه بدون اشاره‌ات
قلبم چنین هوای زیارت نمی کند

آهُوی بِی پناه

محبوبیه بزم آرا

هر روز، هفته، پشت همین میز، این حصار
هر روز در کشاکش یک لحظه اختیار
تا پای من به رقص درآید به ساز دوست
تا دست من پرنده شود در هوای یار
شاید گره خورد به طوف کبوتران
بر گند طلای تو بنشیند این غبار
شاید که روزنی به حریم تو وا کند
دیوارهای وحشت این قلب بی قرار
در پیچ و تاب عقربه‌های پریده رنگ
در بند شاخه‌های کلاغان بی بهار
بی تاب دست‌های نوازشگر تو است
آهُوی بِی پناهی این دشت‌های ناز

خاطرات

نجمه بنایان

در خاطراتم

یک فوج کبوتر مانده است

و یک گبد طلایی دور

تمام پنج سالگی ام را

یقین داشتم

بزرگ که شدم دستم به ضریح می‌رسد

بی آن که پدر

مرا روی شانه‌هاش بالا ببرد

من سال‌هاست که از پنج سالگی ام دور شده‌ام

از تو

از پنجره‌ی فولاد...

کاش بچگی ام بر می‌گشت

کاش دستم به ضریح می‌رسید

شاعر بی بال و پر

نجمه بنایان

این بار هم از آمدن، من بی خبر پر
فکر ضریح و دست من، فکر سفر پر
مثل تمام قصه‌های کودکی باز
من هم شبیه آن کلاع در به در پر
کنج قفس تنها و بی‌کس می‌نشیشم
دستی که بگشايد دری وقت سحر پر
من ماندم و تصویر تنها آرزویم
سنگینی ام بر شانه‌ی گرم پدر پر
ای کاش این دفعه که دعوت می‌کنی باز
دیگر نگویی شاعر بی بال و پر ۰۰۰ پر

زیباترین پیام خداوند

محمد پروانه

تا خاوران، نگاه شما را مرید شد
تبریز تا هرات پر از بازیزید شد
از شرق کوچه باغ نشابور، آن غریب
مثل بهار آمد و آغاز عید شد
وقتی حدیث سلسله مشکات راه گشت
شب پیش نور مرد و جهان رو سفید شد
ای تکیه گاه هرچه غریب است نام تو
فرش زمین گام تو عرش امید شد
بر بستر قدم شما نقش عشق ماند
جوشید آب و تالی زمزم پدید شد
اما به دست ظلم، عدالت به خاک رفت
زیباترین پیام خدا ناپدید شد
باران گرفت چشم سناباد خسته را
سیلا布 اشک دیده‌ی مردم شدید شد
در ازدحام زائر تو شد غبار نور
پروانه‌ای که پای ضریحت شهید شد

هوای خراسان

خدیجه پنجی

از برکت دعای تو باران گرفته است
یک شهر مرده با نفست جان گرفته است
بوی بهشت گمشده در توس می‌و زد
یا نه! هوای توست که جریان گرفته است
یا ثامن الائمه علیهم السلام برای ابد، جهان
در زیر سایهات سر و سامان گرفته است
از آن زمان که توس تو را در بغل گرفت
عالم به دل هوای خراسان گرفته است
در من طلوع کرده‌ای، ای آفتاب شرق
این قصه هم به نام تو پایان گرفته است

درهای استجابت

مجید پیمان

فرسنگ‌ها فرسنگ

دورم از شما

ما بین ما کوه‌ها و دره‌ها صف کشیده‌اند

آرزوی زیارتان را

آه می‌کشم

قاب عکس ضریح را در بر می‌گیرم

و عاشقانه

به وسعت ابرها

دلتنگیم را، می‌بارم

پناهنده‌ی مهربانی‌ات می‌شوم

پناهم می‌دهی

درهای استجابت را می‌گشایی

و سبکبال در آسمان حریمت می‌گردانی‌ام

زیارت می‌کنم

بی نیاز سفر جسم

و چنان که خاک تشنئه

باران را دریافت‌هه باشد

تازه می‌شوم

اتفاق شگرف

میجید تربت‌زاده

پاداش چیست
سعادت دیدار همیشه‌ی گنبدی
که از آن
خورشید می‌تراود؟
صله‌ی کدام شعر نگفته است
ذوقی که
سرودنت را تاب می‌آورد؟
چشم‌های ما
به جیران کدام چشم پوشی
به زیارت هر روزه‌ی گلستانه‌ها
که دو سوی خورشید
در اهتزاز ایستاده‌اند
نایل می‌شوند؟

سلام آقا!
می بخشی اگر
به امید حریم سخاوت
دل های روزمره مان را
تا حرمت امتداد داده ایم
موهبتی است
که گاه می طلبی
تا گوش های بیهودگی مان
محرم کبوترانه های زائرانت باشند

سلام آقا!
بیخشمان
که عادت کرده‌ایم
به اتفاق شگرف حضورت
و اغلب،
فراموش می‌کنیم
همجواری با قطعه‌ای از بهشت را
که خدا به زمین عاریت داده است
هر کجا شهر باشیم
سلام می‌کنیم
رشته‌های حاجت را، بی محابا
به ضریح کرامت
گره می‌زنیم و در جواب،
هر صبح، خورشید گنبدت
در چشم‌هایمان طلوع می‌کند

مديون بارگاه تو

فاطمه تفقدی

می‌گیرم از ضریح تو این روزها مدد
در سینه‌ام تلاطم و طوفان و جزر و مد
تنها خیال توست که هر شب دل مرا
در آسمان عشق و غزل می‌کند رصد
جز آستان پاک و نجیب تو هیچ کس
هرگز نبوده خانه‌ی خورشید را بلد
ای ما، دوباره بیاور از آسمان
باران و آفتاب و ستاره سبد سبد
مديون بارگاه توام ای عزل‌ترین
مديون بارگاه تو و عشق تا ابد

آشنای آسمان

سعید تکلومنش

ای آن که در غربت خاک با آسمان آشنای
در هر کجایی که باشی در آستان خدایی
با دست‌هایی که آسان می‌بخشد و می‌رهاند
تمثال مهر خداوند، تندیس لطف و سخایی
در روزگاری که باران، چندی نباریده باشد
فصل نماز طراوت در لحظه‌های دعایی
هر چند غیر از غریبی در روزگارت ندیدی
اما تو همواره با ما در هر کجا آشنایی
در بر گرفته ضریحت انبوه مشتاق مردم
زیرا به نام خداوند بر درد اینان شفایی
جان از عذاب الهی با بودنت گشته ایمن
زیرا شما شرط رفتن در حصن الا الهی
ما را دعا کن بیاییم این سال پابوس مولا
ای آن که در روز میلاد در آستان رضایی ﷺ

جذبه پنهان

طیبه سادات ثابت

ای جذبه‌ی پنهان شده در دورترین طور
ای عشق تجسم شده در دیده‌ی منصور
گفتند که دیدند تو را رد شده‌ای باز
یک لحظه هم از بلخ و بخارا و نشابور
گفتند که هر جا گذرت بوده چشاندی
از زمزم چشمت به همه ساغری از شور
گفتند و شنیدند و شنیدیم، دریغا
ما بوی تو را باز هم از فاصله‌ی دور
دیگر نگذارید چنین زرد بمانیم
مرثیه بخوانیم به هر خوشی انگور
ما را بربایید از این قلعه‌ی تاریک
ما را برسانید به آن جای پر از نور

نذر پروانه‌ها

احمد جعفر نژاد

نذر پروانه‌ها
در سایه سار تو
آهویی
خطوط زلالی ات را
تا پلک پنجره‌ها
جاده می‌کشد
آهوانه
گریز می‌زنم
به راه، به نگاه
نمی‌خواهم کبوتر شوم
کرامت تو کافیست
فکر می‌کنم
«خانه دوست همین جاست»
که درهایش سمت آبی‌ها
در هوای همهمه‌ها
پر از نذر پروازهاست

یک قاصدک

محمدامین جعفری

دور از حریم آینه‌ی بارگاه تو
یک قاصدک رها شده سمت نگاه تو
از زخم‌های کهنه‌ی یک مرد مبتلا
تا آسمان پر شده از روی ماه تو
از آستین خیس تر از چشم‌های من
تا آستان قدسی دولت پناه تو
با یک سبد سلام و نگاهی پر از دعا
پی می‌برد به جاذبه‌ی جایگاه تو
اذن دخول می‌دهی و بوسه می‌زند
بر سنگفرش ساده‌ی آرامگاه تو

می‌پیچد از نگاه عمیقش صدای من
در انعکاس گمشده‌ی های های من
با لهجه‌ی سکوت ترش داد می‌زند
زخم ضخیم حنجره‌ها را به جای من
بعد از تمام این کلماتی که گفته‌ام
می‌آورد غبار حرم را برای من
از گریه‌های داغ من آزاد می‌شود
پر می‌زند به خاطره‌ی خواب‌های من
از قاصدک که رد عبوری نمانده است
پشت ضریح مانده ولی رد پای من

صحیفه دل

لیلا جعفری

توبی که زاده‌ی عشقی! نه! عشق زاده‌ی توست
بخوان صحیفه‌ی دل را که در اراده‌ی توست
بخوان به لهجه‌ی انگورهای سبز دعا
که چشم حادثه این بار مست باده‌ی توست
کدام جلوه‌ی معنی؟ کدام آیه‌ی عشق
شکوهمندتر از چهره‌ی گشاده‌ی توست
نشسته‌ام، غزلی سمت نور می‌کشم
حدیث نور و غزل طرح ایستاده‌ی توست
به روی گنبد زرده ستاره کرده هبوط
ستاره در دل شب زایر پیاده‌ی توست
چه آشنا و رها می‌کند طواف ضریح
دل کبوتر طوقی که دانه داده‌ی توست
سحر که می‌وزی از سمت واژه‌های خیال
میان دست من و شعر، حسن ساده‌ی توست

عطری است در تمام جهت‌ها

عباس چشامی

شب بی قرار و بی خود در نور می‌پرد
نژدیک بال می‌زند و دور می‌پرد
در لحظه لحظه، شربت شادی چکانده‌اند
بیهوده نیست این همه زنبور می‌پرد
شادا که در نفس نفس رود زندگی
شوکی شبیه ماهی، از تور می‌پرد
امشب خلاف آن چه که در پیش از این گذشت
پابند خورده ناخوشی و شور می‌پرد
عطری است در تمام جهت‌ها روان شده
در مقدمش سرخس و نشابور می‌پرد
ای جام تازه چیستی آخر که این چنین
پیش تو هوش از سر انگور می‌پرد
دل هر قدر خراب، به نامت که می‌رسد
سسی نمی‌شناسد و کیفور می‌پرد
آخر به بام ماه ربای تو می‌خورد
این کفتر رها شده هر جور می‌پرد

ای هشتمین ستاره

تراج حاجیان

باز دلم در هوس روی توست
زایر بی پا و سرکوی توست
باز هوای حرمت در سرم
می زند آتش به دل و پیکرم
عزم سفر کرده دلم یا رضا علی‌الله
بر تو نظر کرده دلم یا رضا علی‌الله
گشته دلم باز پریشان تو
واله و سرگشته و حیران تو
غم به دلم چنگ زند هر زمان
می شود این دل به حریمت روان
ای که توبی چاره‌ی هر مشکلم
می کنی آیا نظری بر دلم؟
می شود آیا که جوابم دهی؟
تشنهام و جرعه‌ی آبم دهی؟
کاش دگر باره به یک «یا رضا» علی‌الله
این دل ویران شده گردد رضا
کاش که تو باز جوابم دهی
جرعه‌ای از باده‌ی نابم دهی

غزل رضوی

حسین حاجی هاشمی

گفتم غزل بگویم و شاعر شوم تو را
شاید خدا بخواهد و زائر شوم تو را
شاید خدا بخواهد و در بیتی از غزل
مقصد شوی مرا و مسافر شوم تو را
این سان که باد را به هوایت دویده ام
کم مانده است خاک معابر شوم تو را
قسمت نبود ضامن آهو شوی مرا
دریا شدی که مرغ مهاجر شوم تو را
هر شب دخیل پنجره‌ی شوق می‌شوم
شاید خدا بخواهد و شاعر شوم تو را

کبوتر حرم

حسین حاجی هاشمی

دوباره آمدہام تا کبوترت باشم
قبول می کنی آیا کبوترت باشم؟
نشسته ام که تو اذن پریدن بدهی
که تا همیشه‌ی دنیا کبوترت باشم
دخیل پنجره‌ی صحن می شوم امشب
به این امید که فردا کبوترت باشم
مطیع حکم توام ضامن همیشه غریب
بگو غزال شوم یا کبوترت باشم
چه می شود که من – این تا همیشه آواره –
فقط همین دو سه شب را کبوترت باشم
اگر چه بال پریدن ندارم آقاجان
دوباره آمدہام تا کبوترت باشم

مردی از بهار

محمد حسینی

قله‌ترین کوه
شرمnde است
از این قبه‌ی طلا...
من از کوچه سلامت می‌کنم
تو
سرسبزی‌ات را برایم تکان می‌دهی
هر شب
از خانه
پیاده تا تو
در می‌نوردم ستاره‌ها را
ناله‌ها بلند می‌شود
دعا که می‌خوانی،
همگی خواب می‌بینند
مردی را با بالاپوشی از بهار
که غزالان در آن
خیز برداشته‌اند...

و من
آن رمیده ترین آهونیم که
همواره
به سایه سار نگاه تو
باز می گردم

غريبه

خدیجه حافظی

اگر چه پاک نبودم، مرا جواب نکرد
گرفت دست مرا از من اجتناب نکرد
به دست خود عطشم را به دست آب سپرد
مرا فريته‌ي وعده‌ي سراب نکرد
به آن ديار سفر کردم آبرو بر کف
فداي معرفتی که مرا خراب نکرد
و هيچ کس چون او يك غريبه را با خود
چنين يگانه ندید، آشنا حساب نکرد
و پيش از او کسی آن گونه مهربانانه
نکرده‌ایم تقاضا که مستجاب نکرد
دل رميده‌ي من بود و بيم صيادان
و آن پناه که هرگز مرا جواب نکرد

دخیل

حسن حسینی

مهمون از راه او مده شهر شده آماده
بازم امشب تو حرم غلغله و فریاده
دل گنید داره از غصه و غم می ترکه
چون هزار تا دل غمگین تو خودش جا داده
قد گلدسته، وقاری داره امشب که نگو
رو ضریح قامتش دست نیاز باده
تشنگی مثل گدایی که دروغی باشه
دم سقاخونه زیر دست و پا افتاده
غم غربت او مده دخیل بینده به دلم
به خیالش دل من پنجره‌ی فولاده!

لحظه‌ی دیدار

علیرضا حکمتی

هر چند دورم از شما، انگار نزدیکم
دور از شما هستم، ولی این بار نزدیکم
حس می‌کنم باید کبوتر باشم و... اما
امشب به این احساس خود بسیار نزدیکم
از دور بوی مهربانی می‌وзд ای دوست
کم کم به اوج لحظه‌ی دیدار، نزدیکم

انگار تا دروازه‌های شهر، راهی نیست
آهی قلبم! تندتر بشمار! نزدیکم

مسیر بهشت

محمدعلی خطیبی (نوید)

باز این دل شکسته به یادت قلم زند
شعر ترا سراید و از عشق دم زند
در آرزوی وعده‌ی دیدارت ای رنوف
با اشیاق، گام بسوی حرم زند
بی بهره از فروغ عطایت نمی‌شود
هر کس، در سرای ترا بیش و کم زند
پایان این مسیر، بهشت است و عاقبت
خوشبخت عاشقی که در این ره قدم زند
خوش آن دمی که لطف تو فریاد رس شود
تا دست رد به سینه‌ی اندوه و غم زند
ای کاش سرنوشت مرا نیز کردگار
در کسوت غلامی‌یت آقا! رقم زند

جان معمایی جهان

علی خالقی

خورشید شرق! جان معمایی جهان!
ای لامکان پنجه در افکنده با مکان!
باران شدیدتر شده در چشم‌های من
موجی بزن! بلند شو ای شور ناگهان
هر روز شمع خانه‌ی خورشید می‌شود
از گبد طلای تو روشن در آسمان
تا ریسمان فاصله کوتاه‌تر شود
آتش زدم زسوز درونم به ریسمان
مولای سری بزن به هیاهوی بیشه‌ها
در دام رفته‌اند به شوق تو آهوان
ای میزبان! اگر تو فقط چشم واکنی
آنک، تمام می‌شود اندوه میهمان
مانند عطر تازه نفس می‌کشم تو را
جان پاره‌های روح منند این کبوتران

بال‌های خسته

محمود خرقانی

سر می‌خورد به سمت شما دست‌های من
با یک بغل لطافت گل‌های نسترن
در آتش عتاب شما چند مدتی است
دارد مذاب می‌شود انگار این بدن
حق می‌دهم به این که صدایم نمی‌کنید
حق می‌دهم به فاصله‌هایمان مسلمًا
بیست و سه سال^۱* فاجعه زانو زده به خاک
بیست و سه سال طعمه‌ی ابلیس‌ها شدن
من معتقد به لطف شمایم، کرم کنید
آقا به این قیافه‌ی متروک سر بزن
با بال‌های خسته‌ی من می‌شود پرید
وقتی نگاه گرم شما می‌خورد به من
امروز هم به خاطر یک باغ عاطفه
دستی بکش به این گل پژمرده از محن

۱ * اشاره به سن شاعر.

مولای آفتاب

محمد خسرو نژاد

سر زند هر بامداد از طرف بامت آفتاب
می کند هر روز از مشرق سلامت آفتاب
سر برون می آورد هر روز و پنهان می شود
تا دو نوبت از افق بر احترامت آفتاب
گر تو بگشایی نقاب از چهره، ای شمس الشموس
کمتر است از ذره در پیش مقامت آفتاب
هر کجا خورشید می تابد نشان روی توست
می رساند بر همه عالم پیامت آفتاب
ای مه برج ولایت، ای رضا علی‌الله خورشید دین
ای که باشد کمترین عبد و غلامت آفتاب
گر کشد قهر تو روزی تیغ بر روی فلک
کی توان گردد سپر پیش حسامت آفتاب
گر دهی فرمان که سر از چاه مشرق بر میار
حاش الله سر به پیچد از کلامت آفتاب
تا بماند جاودان این روشنایی می کند
توییای دیده، خاک زیر گامت آفتاب
روز محشر زان سبب سوزنده تر آید پدید
تا که بستاند زدشمن انتقامات آفتاب
نی عجب گر شعر «خسرو» روشنی بخشد به دل
روشنی افزون کند از فیض نامت آفتاب

تو دستی می‌کشی، دست تو آرام است آهو را هادی خور شاهیان

معطل می‌کند عرفان تو عقل ارسسطو را
و مولانا فراموش از تو خواهد کرد «یاهو» را
طلسم دست‌های مهربانت می‌شود موسی
که باطل می‌کند با تکه چوبی هرچه جادو را
تو زیبا می‌شوی، از یوسف در چاه زیباتر
زلیخا می‌کشد بر نازک انگشت، چاقو را
تو آن قدر از وجود خلسمی اشراف مشهودی
که بودا می‌زند آتش تمام هند و هندو را
برای صید آهوی نگاه میهمان تو
کشیده میزبان تا خوشی انگور این جو را
زنی در آستان در کنار حوض اسماعیل
به شرم سرمه مالیدست چشمش را و ابرو را
نگاهی کرد در آینه اما قاب عکس نیست
کشیده دخترک بر روی جلدش عکس «زینو» را
به دختر گفت سقف ابریات را آسمانی کن
کمی پر رنگ تر کن آسمان صاف آن سو را
بکش با این مداد قهوه‌ای یک لانه‌ی کوچک
و با آرامشتن بشان در آن بالا پرستو را
و در این صفحه هم دریا بکش با موج‌های سبز
بکش در دوردست آب‌ها فانوس و سوسو را
دو تا ابر سیاه از پشت صفحه چشم در راهند
و در آن صفحه بارانی بیاران باد و هوهو را

بکش در صفحه آخر دو تا نیلوفر وحشی
بکش در صفحه آخر به نومی گردن «قو» را
زنی با دفتر نقاشی اش تا سایه‌ها آمد
ضریحی در سکوت از یاد می‌بردش هیاهو را
رها می‌کرد بر تاریک کاغذ دست‌هایش را
رها می‌کرد بر پهنای صورت مشکی مو را
«من از آقا شفا می‌خواهم، این دختر چهل سال است
که در خوابش کشیده روی کاغذ بوی شب بو را»
قلمدان مرصع می‌زد از بوی نیشابور
به بوی نافه‌ای آخر صبا آن طره گیسو را
پراکندست بر بالای آن بیدی که مجnoon است
تو دستی می‌کشی، دست تو آرام است آهو را
برای صید آهوی نگاه می‌همان تو
کشیده میزبان تا خوشه‌ی انگور بارو را

آهو وزید لای ورق‌ها

علی اصغر داوری

دو تا هلال، نه ابرو کشید عاشق شد
به جای چشم دو جادو کشید عاشق شد
قلم بلند شد و از سر پریشانی
نشست خرمن گیسو کشید عاشق شد
کشید «بدر» ش را پس فرشته با دف ماه
به رقص آمده یا هو کشید عاشق شد
خودش کشید خدا پرده‌ی جمالش را
خودش که پرده از آن رو کشید عاشق شد
شب ولادت باران گرفت شعرم را
و خیس در قدم او کشید عاشق شد
کشید دشتی و صیاد در کمینی را
به صید در پی آهو کشید عاشق شد
و باد لای ورق‌ها وزید آهو را
به تاخت پرده به هر سو کشید عاشق شد
چه نشئه بود بر آن سنگفرش این که نسیم
وزید صحن تو را بو کشید عاشق شد؟!
که خادمت شد و با بالهای نازک خویش
به هر چه خاک که جارو کشید عاشق شد؟!
سحر گریخت به تاراج خاک کویت را
به هر گذر و به هر کو کشید عاشق شد
از اتفاق به پیراهنی وزید شبی
و صحیح هر که مرا بو کشید عاشق شد

فرشته‌ی بی بال

مرضیه داوری

و روی صندلی چرخ دار، طفل غزل
نشسته بی حرکت با عروسکی به بغل
و سخت محو تماشای بچه‌ها شده است
و نیم خیز به سمت غروب پا شده است

شتاب کرده و افتاده – آه کودک من
شیبیه درد به آغوش من کشیده شده
همین پرنده که هر بار آمدم آقا
بدون بال به دنبال من پریده شده
همین فرشته‌ی بی بال من – که معتقدند
از ابتدا به همین شکل آفریده شده

نسیم از سرمستی وزید بر گنبد
پرندهای شد و دستی کشید بر گنبد
شب است و حال خوشی پرسه می‌زند در من
شیوه گریه شبیه دو ابر باریدن
بگیر دست مرا تا عصای تو باشم
خدا کند بتوانم که پای تو باشم
بریز روی دلم حرف‌های سنگین را
بیار روی سرم ابرهای غمگین را
دخیل بسته‌ام امشب ضریح آقا را
تو را به من بدهد، من تمام دنیا را...
تمام قلک من نذر بارگاه شما
بین پرنده‌ی من خفته در پناه شما
چه می‌شود که صدایم به آسمان برسد
کبوتر دل من هم به آشیان برسد
تمام صحن پر است از کبوتران سپید
از آن کبوتر من را درون بند ندید
بخواب کودک من، من هنوز بیدارم
نمانده چشم تری گاه اگر نمی‌بارم
نمی‌روم من از این آستان کجا بروم
مگر که با تو از این شعر پا به پا بروم
شب است و حال خوشی پرسه می‌زند در من
شیوه گریه شبیه دو ابر باریدن
سحر صدای نقاره چه قیل و قالی شد
دوباره صندلی چرخدار خالی شد

زائر دل

منیزه در تو میان

ای دست تو، سرپناه آهو
چشمان تو آیه‌های جادو
برگنبد روشن طلایت
افکنده عروس حور، گیسو
تو مبدأ نور کایناتی
عشق از تو گرفته سر به هر سو
در صحن تو با نهایت عشق
آرام گرفته ترک و هندو
پلکی زعنایت تو کافیست
تا زائر دل شود پرستو
پر زمزمه گشته بارگاهاست
از «یا حق» و «یا کریم» و «یا هو...»

ای کاش که می‌شد عاشقانه
بنشینم و با تو روی در رو
درد دل خسته را بگویم
با رمز و اشاره‌های ابرو
ای کاش که می‌شد از سر مهر
تا ضامن من شوی من آهو
در دامن تو پناه گیرم
آسوده و فارغ از هیاهو...

مجموعه شعر در سایه سار آفتاب:

سلام بر خورشید
اشک لطف می کند

زیارتname عروج
ناگهانی از ملکوت

رؤیای هشتم
کوچه های اجابت/دفتر اول
کوچه های اجابت/دفتر دوم
کوچه های اجابت/دفتر سوم

پنجره فولاد
آسمان زیر ابرها
یک کاروان آهو